

Ε. ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ (1923-1936)

1. Οι συνέπειες της Μικρασιατικής καταστροφής

Μικρασιατική καταστροφή (1922)

Απώλεια των οικονομικά ανεπτυγμένων περιοχών και των πολιτιστικά προηγμένων από τη Μ.Ασία και την Ανατολική Θράκη. Τελευταία πράξη της «Μεγάλης Ιδέας»: Ανατολή αιτημάτων εδαφικής επέκτασης και πολέμου $\Rightarrow$ κρίση ταυτότητας (απώλεια θεμελίων).

Συμπαράταξη προσφύγων με Φιλελευθέρους

Υποβάθμιση βιοτικού επιπέδου επηρέαζε την εξέλιξη των κομμάτων.

Η αμφιθυμία του ενδιαφέροντος για την εξωτερική πολιτική δίνει το περιθώριο Ελλάδα για ανάδυση οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων. Οι πολίτες, ανεξαρ-
μετά τήτως πολιτικών πεποιθήσεων, κουράστηκαν από την μόνιμη πολιτική αστάθεια
και την όξυνση που καθιερχόταν τα κομματικά επιτελεία και τα πραξικοπή-
καταστροφικά των αξιωματικών. Λυσαρέσκεια εξαιτίας της διαμάχης συμφερόντων
ή πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής υφής και των διαφορετικών πολιτικών
ιδεολογιών. Εύερχο για την επιβολή της δικτατορίας του
Μεταξά (1936).

ΚΡΙΣΗ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟΥ

Αίτια: διχασμός δεκαετίας 1910-20: κορύφωση την επόμενη περίοδο· κρίση ερμηνεύσιμη στην αποτελεσματικότητα του πολιτικού συστήματος. Πολιτικά χαρακτηριστικά της εποχής: α) διαρκής παρέμβαση των στρατιωτικών στα πολιτικά πράγματα· β) χρήση βίας.

Ο ρόλος των αξιωματικών: διεκδικούσαν τον πρώτο λόγο σε θέματα εξωτερικής πολιτικής (ο στρατός υπερκαταναλωτής φορέας εξουσίας)· ήταν δυσαρεστημένοι από τον τρόπο αντιμετώπισης κοινών συγκρούσεων τους συμβιβασμούς και τις διαπραγματεύσεις (συμάνωμα της διαφοράς ή της έλλειψης αρχών).

Έτσι, μετά την Μ.Κ. επεμβαίνουν στην πολιτική ζωή αξιωματικοί-ηγέτες στρατιωτικών σωμάτων (Ν. Πλαστήρας, Στ. Γονατάς κ.λπ.).

Όξυνση της κατάστασης εξαιτίας της δίκης και καταδίκης σε θάνατο 5 πολιτιών της ανειβενιελιής παράταξης και του αρχηγού του στρατού. Κατηγορία: Ελάχιστη προδοσία. (αβάσιμη) => οδήγησε σε άμβλυνση της αρχής των προσφύγων και του στρατού. Καθυστερημένη άφιξη τηλεγραφήματος από Βενιζέλο για ματαίωση των εκτελέσεων.

Παρέμβαση στρατού στην πολιτική εξαιτίας επιθυμίας επαγγελματικής αποκατάστασης βενιζελιτών και ανειβενιελιτών αξιωματικών. Συγκρότηση «κομμάτων» απότακτων ή εν ενεργεία αξιωματικών => στόχος τους: επιβολή αντικοινοβαλευτικών συστημάτων διακυβέρνησης μέσω του ελέγχου του κοινοβουλίου. Εμπλοκή και των κομμάτων με αξιωματικούς. Κόμματα: ενίσχυση της πόλωσης -> περιορισμός της δυνατότητας ελιχμών - αδυναμία σχεδιασμού νέων - καινοτόμων πολιτιών για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Μόνο τα κόμματα δύνανται να ελέγξουν τα πολιτικά δεδομένα που συνεχώς περιπλέκονται.

Ηγεσίες των κομμάτων: α) διάθεση καταστρατήγησης του Συντάγματος
β) ενίσχυση μηχανισμών καταστολής

Γιατί;

1. Εξουδετέρωση αντιπάλων με κάθε μέσο.
 2. Υποχρεώνονταν να έρθουν σε συνεννόηση με «κομμάδες» αξιωματιών.
 3. Περαιθμένη ότι τα δύσκολα προβλήματα απαιτούσαν ισχυρή εκτελεστική εξουσία.
 4. Αναζήτηση μεθόδων αδυνάμεισης για να αποσβήσουν κοινωνικές συγκρούσεις. Έτσι, οι κυβερνήσεις κήρυξαν τη χώρα σε κατάσταση πολιορκίας με στόχο:
α) έλεγχο της κατάστασης.
β) παραβίαση συνταγματιμών διατάξεων.
- Επίσης, διαμόρφωσαν τον εκλογικό νόμο ανάλογα με το συμφέρον τους: άλλαξαν το μέγεθος της εκλογικής περιφέρειας και χρησιμοποίησαν πλειοψηφικό ή αναλογικό εκλογικό σύστημα.